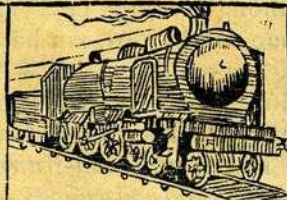

DU-LỊCH XỨ THÁNH

(Tiếp theo)

CẢNH-VẬT ở đây lúc này thật tiêu-diêu, trời nóng-bức khó chịu. Nhưng Chúa chúng ta đã sống ở đây. Kỷ-niệm của Ngài ở đó há chẳng linh-động hơn ở trong những nhà-thờ mang danh-hiệu Ngài nhưng chẳng có Ngài ngự giữa sao?

CA-BÊ-NA-UM

Thành Ca-bê-na-um ở gần ngay đó, về bờ hồ phía tây. Ngờ-ời hướng-đạo chỉ cho chúng tôi thấy ngọn đồi có hai đỉnh gọi là «*Sirg của Hatlin.*» Theo lời truyền-khẩu, thì Đức Chúa Jê-sus ngồi ở đó mà giảng bài chép ở sách Ma-thi-o 5-7. Mọi sự dường như tỏ ra lời truyền-khẩu ấy có lý. Cũng ở gần đó, năm 1187, Thập-tự-quân đã bị chém-giết kinh-khiếp. Sau khi ở Đất Thánh lâu lắm, Thập-tự-quân bị bạo-chúa *Saladin* đánh bại và tàn-sát ở gần thành Ca-bê-na-um. Sự thất-bại thật đau-đớn, sâu-cay đến nỗi giặc mộng vĩ-đại của Thập-tự-quân tiêu-tan từ đó. Có sao họ không nhớ lời Chúa phán rằng: «*Nước của Ta chẳng phải thuộc về thế-gian này. Vì bằng nước Ta thuộc về thế-gian này, thì tôi-tố của ta sẽ đánh trận*» (Gi. 18 : 36).

Trong xứ Pha-lê-tin, các mối kỷ-niệm của Kinh-Thánh cứ vẫn-vương ta không dứt. Vì vậy mà có hai việc đánh mạnh vào tâm-não chúng tôi trên con đường đi đến thành Ca-bê-na-um. Trước hết một ngư-phu kéo lưới khiến chúng tôi tưởng đến những người vốn làm nghề khó-nhoc ấy và sau được Đức Chúa Jê-sus chọn làm những bạn cộng-tác và những tay «*đánh lưới người.*» Rồi tới miền chúng tôi đi qua đó làm chứng quả-quyết cho thí-du về người gieo giống; chúng tôi dễ tìm ra bốn thứ đất mà Đức Chúa Jê-sus đã nói đến. Bên trái chúng tôi có những bụi gai; xa hơn một chút, kia, những đóa hoa khoe tươi, rồi đất lẫn đá sỏi, là một đặc-điểm chỉ thấy trong xứ Pha-lê-tin; rồi lại, tới chỗ đất khó bề trồng-tỉa. Đọc mãi

lời Chúa phán, phải chăng anh em thấy ít còn mùi-vị? Hãy đi đến xứ Pha-lê-tin, anh em sẽ nghe Ngài phán với mình dường như là lần thứ nhất vậy.

Sau-rốt tới *Telle Hum*, là thành Ca-bê-na-um đương đời Đức Chúa Jê-sus. Chính tại đây Chúa đã chữa lành người bại do bốn người khiêng, đã kêu con gái *Gai-ru* sống lại, cứu-chữa một người đờn-bà tật-nguyên, đem Lê-vi ra khỏi phòng thâu thuế, để lãnh chức Sứ-đồ, tư ý nộp thuế cho Hoàng-đế Sê-sa, và giảng-dạy trong nhà hội. Lời thăm-đoán tiên-tri của Chúa đã ứng-nghiệm, nên thành-phố này chỉ còn tro một đống điêu-tàn. Nhà hội do một viên đội-trưởng La-mã xây-cất, nên người Giu-đa nói rằng: «*Ông ấy yêu nước chúng tôi, đã xây cho chúng tôi một cái nhà hội.*» Nhiều lần Đức Chúa Jê-sus đã cất tiếng phán trong nhà hội đó; ở nơi ấy Ngài đã giảng-dạy về Bánh Hằng Sống. Chúng tôi như được nghe tiếng lâm-bẩm của những kẻ bị lời Ngài làm cho vấp-phạm và chẳng bao lâu đã lia-bỏ Ngài. Nếu đã biết nói, nó hẳn đã thuật cho chúng tôi nghe biết bao điều quý-báu! Đi qua những cảnh điêu-tàn này, chúng tôi tự nói rằng mình đặt chơn vào dấu chơn của Chúa, vì những di-tích ở đây thật là đích-xác. Hình chạm-trổ trên các cột-trụ bày-tỏ những cảnh-tượng đời Cựu-Uớc: nào vò đưng đầy bánh ma-na, nào nấp thi-ân với các ché-ru-bin, nào chơn đèn bầy ngon. Chúng tôi lưu-luyến cảnh điêu-tàn này để càng thấu rõ hiện-diện của Cứu-Chúa; sau mười chín thế-kỷ, Ngài dường như vẫn còn hiển-hiện nơi đây.

HAI NGƯỜI ĂN-MÀY

TRUYỆN người giàu-có và La-xa-rô là truyện hai người ăn-mày. Một người ăn-mày com ở trên đất, còn một người ăn-mày nước dưới địa-ngục.—*Tiến-sĩ Will H. Houghton.*